

2024

Tolosako Herritarren Batzarra

Gomendioen
inplementazioaren
bigarren
jarraipena

Testuingurua – zer gertatu da orain arte?

Zer da herritarren batzarra? Nork osatu du?

Herritarren Batzarra gizarte berrikuntzaren eta esperimertzioaren bide-
tik parez pareko erronka konplexuei elkarlanetik erantzuteko taldea da,
politika publikoen garapenean herritarrak inplikatzen, konfiantzazko ha-
rremanak eratzeko eta entzute aktiboa indartzeko taldea, alegia.

Tolosako Herritarren Batzarra 2022ko urritik abendura bitartean aritu da
deliberatzen. Tolosako komunitatearen aniztasuna bermatuz, zozketa zi-
bikoz **aukeratutako profil ezberdinetako 32 herritarrek osatu dute Herri-
tarren Batzarra**. Lehen zozketa udal errolda baliatuz egin zen, (16 urtetik
gorako biztanle guztien artean) eta hautatuak izan ziren 2400 pertsonen
prozesuan parte hartzeko gonbidapen gutuna jaso zuten. Horietatik izena
eman zutenen artean bigarren zozketa bat egin zen 32 pertsonen osatu-
tako taldea eratzeko.

Udalak zehaztuta gaia, erantzun beharreko galdera:

Tolosaren kasuan, tolosarren osasun eta ongizate emozionala izan da Udalak
aukeratutako erronka sozial kolektiboa, duen dimentsio eta konplexutasunagatik
erantzun kolektiboa eskatzen duelako. Hori oinarri hartuta, batzarkideek ondo-
rengo galderari erantzun diote:

**“Zer egin dezake Tolosako Udalak lankidetzaren publiko
komunitarioaren bidez, guztion osasuna eta ongizate emozionala
hobetuko duen Tolosa lortzeko?”**

Tolosako Herritarren Batzarraren diseinua 2022ko urtarilean hasi zen, Jarraipen
Batzordearen sorrerarekin. Batzorde hori Tolosako Udalean ordezkariak duten
alderdi politiko guztietako ordezkariak osatzen dute, baita Herritarren Batzarra
diseinatu eta inplementatu duten erakunde bakoitzeko ordezkariak ere. Prozesua
diseinatu eta lantzeko garaian, Jarraipen Batzordeak lagungarriak izan ziren For-
makuntza saioak jaso ditu ELGA taldearekin.

Prozesua: formakuntza eta deliberazioa 5 saiotan

Behin aurre lanak amaituta, 2022ko urriaren 22an eman zitzaion hasiera Tolosako lehen Herritarren Batzarrari. 32 batzarkideak 40 orduz lan egin dute 5 larunbatetan 2022ko urritik eta 2022ko abendura bitartean, Prometea eta Aztikerreko erraztaileen laguntzarekin.

Hiru fasetan banatuta eraman da aurrera prozesua: informazio fasea, deliberazio fasea eta gomendioen lanketa eta aurkezpena.

Batzarkideek hasierako galderari erantzuteko 14 gomendioak landu zituzten eta horiek abenduaren 17an egindako itxiera saioan aurkeztu zituzten. Gomendioek, halaber, adostasun eta babes maila handia jaso zuten, batzarkideen %80 baino gehiagok babestu baitzituzten.

Gomendioen koadro orokorra

Gomendioa	Babesa	Aurre-kontua	Epeak
A Arkitektura inklusiboa	✓ Bai	Bai	2023
B Tolosarren ongizate emozionalaren egoera ezagutzen	✓ Bai	Bai	2025-26
C Denok dugu boluntario bat barruan	✓ Bai	Bai	2024-27
D Ongizate emozionalerako laborategia: Labea edo baratza kolektiboa	✗ Ez	Ez	
E Herritarren beharrak herriko zerbitzuekin asetzeko informazio gunea	— Bai aldatetekin	Bai	2024-25
F Etxegazte	✓ Bai	Bai	2024-25
G Arrakala digitala gaintzen	✓ Bai	Bai	2024
H Nerabeak, LGTIQ+, suizidioa: arreta, hezkuntza eta esku-hartzeko programa	✓ Bai	Bai	2024-26
I Existitzen diren asoziazioetan boluntariotza garaikidea esperimentatzea: tutoretza, bitartekaritza, bidelaguntza zerbitzua	— Bai aldatetekin	Bai	2024-26
J Ontzi komunikatzaileak. Harremanak eta sareak sortzen dituzten ekimenak (adinik gabe)	— Bai aldatetekin	Ez	2025
K Espazioa eta aisia, gazteak (13/18)	— Bai aldatetekin	Bai	2023-2024
L Gazteak eta elkarte gastronomikoak	✗ Ez	Ez	
M Gune berdeak	✓ Bai	Bai	2023
N Konfidantza instituzionala: parte hartzeko dinamika iraunkorrak	✓ Bai	Ez	2023-2024

Gomendioen implementazioari 2. jarraipena

2023ko martxoaren 25eko itzulpen saioaren ostean, Tolosako Udalak hartutako konpromisoak lantzen hasi da. Dokumentu honetan udalak egindakoa deskribatzeko informazioa jaso dugu, zehazki, ondorengoak deskribatzen dira: gomendioaren implementazioaren azalpena; gomendioaren implementazioan inplikaturako sailak; arduradun politikoa zein teknikoa eta lan taldea nork osatzen duen; erabilitako edo ejekutatuko den aurrekontuaren kopurua; eta ekintzak aurrera ateratzeko epea.

Gomendioen implementazioaren jarraipenerako koadro orokorra

Gomendioa	Babesa	Aurre-kontua	Epeak
A Arkitektura inklusiboa	✓ Bai	Bai	2023
F Etxegazte	✓ Bai	Bai	2024-25
H Nerabeak, LGTIQ+, suizidioa: arreta, hezkuntza eta esku-hartzeko programa	✓ Bai	Bai	2024-26
K Espazioa eta aisia, gazteak (13/18)	— Bai aldatetekin	Bai	2023-24
M Gune berdeak	✓ Bai	Bai	2023
N Konfidantza instituzionala: parte hartzeko dinamika iraunkorrak	✓ Bai	Ez	2023-24

A

GOMENDIOAREN
ERANTZUNAArkitektura
inklusiboa

A

Udalak modu orokorrean babesten du gomendioa eta hirigintza inklusiboa sustatu eta areagotze aldera udal departamentu arteko batzordea eratuko du, egungo egoeraren diagnostikoa burutuz eta hirigintza inklusiboa helburu duen Tolosako aktuzio-irizpideak zehazten dituen protokoloa landuz kolektibo desberdinen hartzearekin.

PROPOSAMENA
BETETZEKO
KONPROMISO-
MAILAKONPROMISOA
HARTZEN DA

▼ Tolosako Udalak gomendioarekiko bisioa

Inklusibitatea gure herrietako hiri-bizitzaren kalitateaz arduratzen den dimentsio anitzeko fenomeno bezala definitu dezakegu. Hiriak diseinatzerakoan kontuan hartu behar dira lan produktiboez gain lan erreproduktiboak ere, eguneroko bizitzako egitekoak, alegia.

Horregatik, Arkitekturaren Diseinu Unibertsalaren printzipioa jarraituz eta hirigintza inklusiboaren bidetik, egokitzapenik gabe edo diseinu espezializatuaren beharrik gabe diseinatutako ingurune eta zerbitzuak ahalbidetu beharko lirake, irisgarritasuna bermatzea bakarrik ez bai da nahikoa.

▼ Zer egingo du Tolosako Udalak?

A.1- Udalean zeharkako batzorde bat sortu.

Hirigintza sailaren zuzendaritzapean eta gomendioarekin lotura zuzena duten sailak bertan parte hartzen dute.

A.2- Gaur egungo egoeraren diagnostikoa egingo da.

Departamentu desberdinetan dauden planak eta informazioa aztertuko da diagnostikoa egiteko. Hala nola, Mugikortasun Plana, Genero ikuspegitik Hirigintzaz egindako azterketa, haur, nerabe eta gazteen diagnostiko eta plana, Tolosa 2050 Klima Plana, e.a.

A.3- Eskuarlean ditugun Plan eta Proiektuak gauzatu herritarren parte hartzea sustatuz.

Hala nola, Irisgarritasun plana, Mugikortasun Planeko ekintzak, Udal ekipamenduen berrantolaketak...

A.4- Tolosako aktuzio-irizpideak zehazten dituen protokoloa.

Zeharkako batzordeak lideratuta, hirigintza inklusiboa helburu duen Tolosako aktuzio-irizpideak zehazten dituen protokoloa landuko da. Oro har, kaleak eta espazio publikoak berriz urbanizatzerakoan eta udal eraikinak birgaitzerakoan kontutan hartzeko inplikaturako eragile guztiek.

▼ Inplikaturako sailak

Hirigintza, Obrak eta Zerbitzuak, Ingurumena, Berdintasuna, Gazteria, Kirola, Gobernantza eta Komunitatea, Gizarte zerbitzuak.

▼ Aurrekontua

A.4- Irisgarritasun plana eguneratzea 50.000 €.

Gainontzean 2024rako zehaztu beharko dira partida ekonomikoak.

▼ Epeak

2023 Batzordea sortu eta egungo egoeraren diagnostikoa.

2023 Irisgarritasun Plana eguneratu.

2025 Aktuzio-irizpideen protokoloa.

A

Gomendioaren 2. jarraipena

PROPOSAMENA
BETETZEKO
KONPROMISO-
MAILAKONPROMISOA
BERRESTEN DA

▼ Gomendioaren inplementazioa

A.1- Udalean zeharkako batzorde bat sortu.

Batzordea sortu da. Otsailean egin zen lehen bilera eta 2 hiletik behin elkartu eta zerrendatutako gaiak aztertze konpromezua hartu zen.

Proiektuen aukeraketa bat egingo da eta horien baitan irizpideak zehazten joango dira, protokoloa lantze edo adoste aldera.

Maiatzaren 17an Bildu da bigarren batzordea eta bertan honako gaiak mahai gaineratu dira:

- Alde Zaharreko Hiri-berroneratze Plana.
- Arkauten Euskal Mendizaletasunaren Museoa jartzeko Proiektua.
- Zabalarreta parkea berritzeko prozesu partehartzailea.
- Iurramendiko Babes Ofizialeko Etxebizitzen Proiektua.
- Iturritza Jauregia birgaitzeko Proiektua.
- rramele zubia eta biribilgunea egokitzeko Proiektua.

A.3- Eskuarlean ditugun Plan eta Proiektuak gauzatu herritarren parte hartzea sustatuz.

- Irisgarritasun Planaren errebisioa burutu da modu parte hartzailean. Errebisioaren azken dokumentuaren erredakzioa amaitze da eta bertatik ekintza plan berria eratorriko da.
- Alde Zaharra Hiri-Berronerateko Plan Integrala helburu, diagnostiko fasea modu partehartzailean burutu da eta orain jardura plana lantzeko prozesua zabaldu da.
- Paisaje Transversal aholkularitza enpresarekin aurrera eramaten ari den prozesua etorkizuneko udalerriko beste eremu edo auzoetan landu daitezkeen pan integralentzako eredu baliagarria izango da honako prozesua.

▼ Arduradun politikoa

Ander Figuerido

▼ Arduradun teknikoa

Jone Miner

▼ Lan taldea

Batzordea eratzen denean definituko da

▼ Aurrekontua

A.4- Irisgarritasun plana eguneratzea 50.000 €.

Gainontzean 2024rako zehaztu beharko dira partida ekonomikoak.

▼ Epeak

2023 A1 - Abenduan. Batzordea sortu eta egungo egoeraren diagnostikoa.

2023 A3 - Esleitu berri. Irisgarritasun Plana eguneratu.

2025 A5 Aktuzio-irizpideen protokoloa.

F

GOMENDIOAREN
ERANTZUNA

Etxegazte

F

PROPOSAMENA
BETETZEKO
KONPROMISO-
MAILAKONPROMISOA
HARTZEN DA

Udalak modu orokorrean babesten du gomendioa eta horretarako, orain arteko etxebizitza alorreko laguntza lerroetan sakontzeaz gain, etxebizitza eredu desberdinen identifikazioa, azterketa eta Tolosako behar eta errealitatera hobekien egokitu daitekeen eredu lantzeko ikerketa prozesua martxan jarriko du.

▼ Tolosako Udalak gomendioarekiko bisioa

Gazteentzako etxebizitza beharra nabarmena da. Besteak beste, lanaren prekarietate eta etxebizitzaren prezioengatik "eskaera-eredua" alokairura aldatzen ari da. Baina konponbide zailko arazoan aurrean gaude: Administrazioak alokairuko etxebizitzak eraikitze duen zailtasuna eta etxebizitza hutsen jabeek alokairuaren merkatuan sartzeko duten erresistentzia.

Horren aurrean Tolosako Udalak honakoa egin du:
1- "Tolosako etxebizitza hutsen diagnostikoa eta

herritarren etxebizitza-premia, genero ikuspegia kontuan hartuta eta Udalaren jarduera-ildoan definizioa etxebizitza horiek merkaturatzeko" ikerketa burutu zuen 2020 urtean.

2- Etxebizitza hutsak eraberritzeko diru-laguntzak martxan jarri.

3- Alokairu soziala bultzatzeko diru-laguntza deialdiak zabaldu.

4- Alokairu ordainketa laguntzeko diru-laguntzak eman.

▼ Zer egingo du Tolosako Udalak?

F.1- Etxebizitza hutsak

2021eko ekainean 8an argitaratu zen Euskal Autonomi Erkidegoko jenderik gabeko etxebizitzari eta etxebizitzaren funtzio soziala betetzeko neurri buruzko 149/2021 Dekretua.

Tolosako Udala Dekretuan jasotakoa betetzeko ahalegina egingo du eta horrek suposatzen duen zailtasuna eta lan-karga arintzeko Eusko Jaurlaritzari eskatuko dio:

1- Etxe hutsen dekretua aplikatzen laguntzeko baliabide ekonomiko bereziak jar ditzala, horien beharra duten udalen esku.

2- Etxe hutsen dekretua aplikatzen laguntzeko baliabide tekniko bereziak (lege-aholkularitza, hornidura-enpresen kontsumo-datuak lortzeko laguntza...) udalaren esku jar ditzala lankidetzaz hitzarmen baten bidez.

Era beren, Tolosako Udalak jarraipen zuzena egingo die dekretua garatzeko Eusko Jaurlaritzatik emango dituen xedapenei.

F.2- Alokairu soziala

Alokairuen prezioa mugatzeko bere esku dauden neurriak hartuko ditu.

▼ Inplikaturako sailak

Etxebizitza, Hirigintza, Gizarte Zerbitzuak, Gazteria, Berdintasuna eta Komunitatea eta Gobernantza.

▼ Aurrekontua

15.000 € F.3- Etxebizitza eredu berrien azterketa.

▼ Epeak

2024-25 F.3- Etxebizitza eredu berrien azterketa.

F

Gomendioaren 2. jarraipena

PROPOSAMENA
BETETZEKO
KONPROMISO-
MAILAKONPROMISOA
BERRESTEN DA

▼ Gomendioaren inplementazioa

F.1- Etxebizitza hutsak

Dirulaguntzak egokitu dira:

- Tolosan etxebizitzak eraberritzeko laguntzen bidez alokairu soziala bultzatzeko dirulaguntzak emateko 2024 urterako deialdian diru kopurua handitu da. (Bizigune).
- Tolosan etxebizitzak alokatzeko dirulaguntzak: onuradunak gehitu eta kopuruak errealitatera egokitu.

Tolosa gune tentsionatua izendatzea

- Lau hilabeteko lana
- Faseak
 - Biztanleria eta etxebizitzaren diagnostikoa
 - Etxebizitza plan espezifikoak: desorekak zuzentzeko ekintza plana
 - Justifikazio memoria

F.2- Alokairu soziala

- Babes ofizialeko etxebizitzak: amarotz (bigarren fasea).

F.3- Etxebizitza eredu berrien inguruko gogoeta.

- 12-15 etxebizitza gazte eta helduentzat.
- Eredua partaidetza bidez lantzea.
- GazteParte prozesuko eskaerarekin bat etorritako.

▼ Arduradun politikoa

Ander Figuerido

▼ Arduradun teknikoa

Aitziber Lazkano

▼ Lan taldea

Udal zerbitzu ezberdinetako ordezkariak osatua. (Etxebizitza, Hirigintza, Gizarte Zerbitzuak, Gazteria, Berdintasuna eta Komunitatea eta Gobernantza)

▼ Aurrekontua

15.000 € F.3- Etxebizitza eredu berrien azterketa.

▼ Epeak

2024-25 F.3- Etxebizitza eredu berrien azterketa.

Nerabeak, LGTBQ+, suizidioa: arreta programa, prestakuntza eta esku-hartzea

H

PROPOSAMENA BETETZEKO KONPROMISO-MAILA

KONPROMISO HARTZEN DA

Udalak modu orokorrean babesten du gomendioa eta horretarako, prebentzioa, sentsibilizazioa, formakuntza, babeserako zerbitzu eta erreparazioaren jardun-eremuetatik erantzuteaz gain, suizidioa prebenitzeko Tolosako I. Gida landuko da elkarlanean.

Tolosako Udalak gomendioarekiko bisioa

Suizidioak pertsona edo adintalde orori eragiten dio eta bere atzean ez du kausa bakarra. Suizidioaren problematikan hainbat faktore elkartzen dira, eta beharrezkoa da horiek ezagutzea.

Era berean, nerabeen heriotza-arrazoi nagusietako bat da eta eskola jazarpenaren testuinguruan ematen den bullying edo eskola jazarpenean du jatorri nagusi, bereziki eragiten dielarik nerabeei eta talde kalteberei, hala nola, LGTBI kolektiboko kideei.

LGTBQ+ gazteen problematika sexo-genero gizar-te patriarkalaren ondorioa da, eredu normatiboa ez dutelako jarraitzen. Eta sarritan indarkeria ma-

txista desberdinak jasaten dituzte. Suizidioaren kausa bat izan daiteke.

Era berean, azken urteetan ideia suizidak adierazten dituzten ikasleak ugaritu egin dira, eta ikastetxe askok laguntza, aholkularitza eta prestakuntza eskatzeaz gain, ekimen desberdinak abian jarri dituzte. Hala nola, Tolosako Inmakulada Lanbide Ikastolak.

Bestetik, Tolosako Udaletxeak helduenei, zein gazteei zuzendutako ezagutza-formakuntza, sentsibilizazio, prebentzio eta erantzunerako baliabide desberdinak baditu ere, lan-lerro horien baitan etenik gabe lanean jarraitu beharra du.

Zer egingo du Tolosako Udalak?

Erakunde, herri eragile eta herritarrekin elkarlanean, eta bereziki K gomendioaren baitan eratzea aurreikusten den Nerabeen Parte Hartze Foroko kideekin elkarlanean, honako lan esparru eta baliabideen baitan lanean jarraitzeko konpromezua adierazten du Tolosako Udalak:

H.1- Ezagutza-formakuntza, sentsibilizazioa, prebentzioa: Helduei eta gazteei zuzendutako lan lerro espezifikoen bidez formakuntza eskeintzen jarraituko da.

H.2- Identifikatzea eta deribatzea. Orain arte bezala, detekzio, identifikazioa lanean jardungo dute eragile desberdinek eta kasu bakoitzaren ezaugarri berezien arabera dagokion zerbitzura bideratuko dira pertsonak.

H.3- Erreparazioa. Oso lotuta dago sentsibilizazio jarduera publikoekin. Errekonozimendu soziala eta ikusgarritasuna ahalbidetzea ditu helburu.

Inplikaturako sailak

Gazteria, Gizarte Zerbitzuak, Komunitate eta Gobernantza, Kirola, Berdintasuna.

Aurrekontua

H.4- Formakuntza 5.000 €.

H.6- Suizidioa prebenitzeko Tolosako I. Gida 15.000 €.

H.4- Formakuntza. Gai nahiko ezezaguna eta delikatu denez, bai Udalaren barruan, bai gizartean, oinarrizko prestakuntza eskainiko da.

Hartzaileak izan daitezke: udaleko eta eskualdeko langileak, Hezkuntzako, Hezkidetzako, Prebentzio komunitarioko, Indarkeriaren aurkako Protokolo mahaletako kideak, hezitzaileak eta interesa izan dezaken herritarra izan daiteke.

H.5- Programazio berria. Formakuntzan ikasitakoak kontutan hartuz, Udalak gazteei eta helduei zuzenduriko egitasmo eta jarduera desberdinen baitan txertatzea.

H.6- Suizidioa prebenitzeko Protokoloa edo Gida. Informatzeko, prebenitzeko eta bideratzeko protokolo edo gida bat landu eta adostea.

Gomendioak lotura du K gomendioarekin.

Epeak

2024 H.4- Formakuntza.

2024-25 H.5- Programazio berri egokitua.

2025-26 H.6- Suizidioa prebenitzeko Tolosako I. Gida.

H

Gomendioaren 2. jarraipena

PROPOSAMENA BETETZEKO KONPROMISO-MAILA

KONPROMISO BERRESTEN DA

Gomendioaren implementazioa

H.0- Suizidioa prebenitzeko Protokoloa edo Gida.

- Galdetegia

Urte hasierarekin batera galdetegi bat diseinatu genuen Biziraun elkartean (Maite dugun nor-baiten suizidioak mindutako pertsonen elkartea) psikologo profesional kolaboratzaile baten laguntzarekin.

Helburua, Tolosako eragileek (hezkuntza formal eta ez-formalekoak) gai honen inguruan duten ezagutza mailaren berri izan, beraien eguneroko jardunaren baitan izan ditzaketen beharrak identifikatu eta hobekien egokitzen zaien formakuntza plangintza definitzea litzateke asmoa, elkarre, talde eta zerbitzuekin elkarlanean, herrian, orohar, suizidioa prebenitzeko azken helburuarekin.

Bidean sortutako zailtasunak tarteko galdetegia definitzerako orduan, Telmo Lazkanorekin jarri ginen harremanetan (gai honetan aditua) eta bera lanpetuta zebilela eta, suizidioaren gaian adituak diren EHUKo ikertzaileen kontaktuak pasa zizkigun: Jon Garcia Ormaza (mediku psikiatra) eta Alex Muela (EHUKo Doktore eta ikerlaria).

Arduradun politikoa

Aitor Agirresarobe

Arduradun teknikoa

Nerea Cereceda

Lan taldea

Nerea Cereceda, Lurdes Senovilla eta Garikoitz Lekuona

Aurrekontua

H.6- Suizidioa prebenitzeko Tolosako I. Gida 15.000 €.

Epeak

2024 H.4- Formakuntza.

2024-25 H.5- Programazio berri egokitua.

2025-26 H.6- Suizidioa prebenitzeko Tolosako I. Gida.

Jon eta Alexek beraiek egindako galdeketa berria bidali digute.

Galdetegia erantzun dezaketen 550 pertsonak identifikatu dira, eragileen laguntzarekin eta hauek harremana izan dezaketen nerabe gazteen zenbatekoa ere definitu da: 3.500 pertsona.

Galdetegiari maiatzean erantzungo diete identifikatutako pertsonak.

Galdetegiaren erantzunetan oinarritutako lehen ondorioak, hitzez, ekainean jasoko ditugu.

Diagnostiko hau irailan idatziz jasoko dugu.

- Formakuntza plana

Ondorioetan oinarrituz eta suizidioaren prebentzio komunitarioa helburu, 2024ko udazkenean nerabeekin harremana duten pertsona eta eragile guztientzat formakuntza plan bat landuko da.

- Jardueren berprogramazioa

Era bere, prebentzio komunitarioa helburu, herriari begira antolatzen diren jarduera desberdinak berprogramatuko dira formakuntzaren bidez jasotako konpetentziak proiektu edota jarduera desberdinen baitan txertatuz (2025).

Espazioa eta gazteen
aisialdia (13/18)

K

PROPOSAMENA
BETETZEKO
KONPROMISO-
MAILA▼
KONPROMISOA
HARTZEN DA
ALDAKETEKIN

Udalak gomendioaren azken helburua ontzat ematen du, baina aldaketekin erantzuteko konpromisoa adierazten du. Eta Hezkuntza Mahaiaren eta Nerabeen Parte Hartze Foroaren baitan emango diren hausnarketa eta ekimenen baitan kokatzen du gomendio honen erantzuna.

▼ Tolosako Udalak gomendioarekiko bisioa

Topagune zerbitzuaren funtsa aisialdiaren eta heziketaren arteko elkartrukean oinarritzen da. Halaber, gaztetxoak herritar aktibo izateko prestatzea du xede, haien garapen emozionala eta autonomia sustatuz eta nerabeak gizartean murgilduz. Nerabeen bilakaera pertsonala suspertzeko, proposamen ludiko eta entretenigarria eskaintzen da; heziketa helburu izanda, aisialdia eta dibertsioa gure lanabes gisa baliatuz.

Nerabeak haien adinekoekin harremanak lantzeko espazioa da. Nerabeak erdigunean jarriz eta hauen inplikazioa sustatuz. Haien iritziak kontuan hartzen dira eta programa beraiekin elkarlanean osatzen da.

▼ Zer egingo du Tolosako Udalak?

Berriki burutu den Hezkuntza mahaiaren markoan eta Nerabeen Parte Hartze Foroaren iritzia aintzat hartuz, honako konpromiso politikoa hartzen da:

K.1- Nerabeen Parte Hartze Foroa. Nerabeen Parte Hartze Foroa eratu asmo da (Haurren Hiria egitasmoa eredu bezala hartuz). Beraiekin diseinatutako espazioa, zeinaren baitan autogestioaren inguruko pedagogia egin ahalko den.

K.2- Komunitateari begira jardueraren bat planteatzeko aukera. Gazteen aisialdia aberastea eta gazteentzat baliabideak areagotzea. Autogestioan oinarrituta.

K.3- Espazio autogestionatua. Azterketa. Espazio publiko nahiz pribatuen erabilera zabaltzeko aukerak aztertzea. Hemen ikastetxeetako patioak,

Nerabe guztiei zuzendutako elkargune inklusibo bat bermatzea da helburua, hau da, desberdintasun egoeran dauden nerabeei ere komunitatean integratzen lagundu nahi zaie.

Horrez gain, topagunetik kanpoko esparrua ere sustatzen da, herriko beste errealitate eta eragileekin harremana eginez, nerabeen presentzia gizartean indartzeko eta komunitatean txertatzeko.

Aldiz, egungo topagune zerbitzura gerturatzen diren nerabe gehienak 10-14 urte bitartekoak dira. Zerbitzua 12-17 urte bitartekoentzat bada ere, errealitatean erabiltzaileen profila beste bat da.

frontoiak eta gune estaliak publiko egitea aldarrikatzen da.

Adin tarte horretarako espazio berri baten irekiera aztertzen ari dira Hirigintza eta Gazteria sailetik.

K.4- Gazteentzako interesgarriak diren hainbat gairi buruzko informazioarako/komunikazioarako lekua. Bai Abastos, bai Nerabeen Parte Hartze Foroa, zein beste hainbat espazio, leku egokiak izan daitezke gazteentzako interesgarriak diren eta beraiek landu edota proposatu dituzten gaien buruzko informazioa jasotzeko, transmititzeko edota komunikatzeko.

Gomendio honek H Gomendioarekin lotura du.

▼ Inplikaturako sailak

Herritarrak, antolakuntza eta lurraldea.

▼ Aurrekontua

15.000 € K.1- Nerabeen Parte Hartze Foroa.

▼ Epeak

2023 K.1- Nerabeen Parte Hartze Foroa.

2024 K.3- Espazio autogestionatua. Azterketa.

K

Gomendioaren 2. jarraipena

PROPOSAMENA
BETETZEKO
KONPROMISO-
MAILAKONPROMISOA
BERRESTEN DA

▼ Gomendioaren implementazioa

K.1- Nerabeen Parte Hartze Foroa.

Urte hasieran "Nerabeen Foroa" egitasmoaren lanketari ekin zitzaion.

Tolosako udaleko teknikariak, Osoigo akonpainamendu enpresako kideak, Tolosako ikastetxeak, Topaguneko hezitzaileak eta kale hezitzaileak elkarlanean landutako egitasmoa.

Topagunean 10 gazteri nerabeen aisialdiaren gaiari buruzko lehen galdetegi "pilotua" pasa zitzaion, ondoren hau moldatu eta gazte guztien-gana iristeko.

Otsailean galdetegi digitalaren zirriborroa osatu, Gazteriako Teknikariekin partekatu, ekarpen ezberdinak egiteko eta Otsailaren 22an, hezkuntza formaleko profesionalekin formakuntza bat antolatu zen, beharrezko argibideak izan zitzaizaten nerabeek inkesta betetzerako orduan (klase ordutan bete dute, eta horretarako irakasleen laguntza izan dute).

Atari digital bat sortu da proiektu honetarako zehazki, Gazteria.tolosa.eus Martxoan zehar nerabeek erantzuteko eskuragarri egon zen galdetegia. Ondoren zozketa zibikoa egin zen, saio presentzialetan parte hartuko duten nerabeen aukeraketa egiteko: 40 nerabe. Saio presentzialak burutu dira, metodologia deliberatiboa jarraituz eta Maiatzaren 14an nerabeek gomendioak aurkeztu zizkieten ordezkari politikoei:

▼ Arduradun politikoa

Aitor Agirresarobe

▼ Arduradun teknikoa

K.1- Nerea Cereceda

▼ Lan taldea

K.1- Gazteria, hezkuntza, Gobernantza eta komunitatea, Gizarte zerbitzuak

▼ Aurrekontua

K.1- Nerabeen Parte Hartze Foroa. 15.000 €

- Toki estali gehiago Tolosako erdialdean eguraldi txarrarekin lagunekin kalean egoteko.
- San Esteban auzoko merenderoan mahai gehiago eta parrilak jartzea edo Skate Parkean.
- 16-20 urte bitarteko gazteei zuzendutako lan poltsa sortzea.
- Asteburuetan Tolosaldea edo inguruko herrietara joateko autobus gehiago eta gauetan bereziki.
- Zumardi Handin janari eta bitxi postuak, bertako produktuekin.
- Usabaleko pabilioien atzealdeko fabrika eremuan karting zirkuitua.
- Tolosa Cup. Tolosaldeko koadrilen futbol txapelketa.
- Mountain bike txapelketa Asteburu Gaztean.
- Kirol materiala erosteko kirol denda.
- Tren estazioan jartzen diren barraken prezioa jaistea.
- Gazteek kudeatutako diskoteka gazteentzat hilaibetean behin.
- Koadrilen olinpiada.
- Txikientzako bakilak festetan.
- Usabalgo igerilekua handitzea.
- Gazte eguna nerabeentzat.
- Udaleku irekiak aste betez 13-18 urte bitarteko herritarrentzat.
- DBHko ikasleen arteko kirol lehiaketa.

▼ Epeak

2023 K.1- Nerabeen Parte Hartze Foroa.

M

GOMENDIOAREN ERANTZUNA

Natura sortzea hainbeste asfaltoren artean

M

PROPOSAMENA BETETZEKO KONPROMISO-MAILA

KONPROMISOA HARTZEN DA

Udalak modu orokorrean babesten du gomendioa eta horri erantzute aldera ekintza lerro desberdinak martxan jarriko dira, beti ere ingurumenarekiko eta naturarekiko hartueman zuzena ahalbidetuz eta gure ekosistema zaintzeko egitasmoak aurrera eramanez.

Tolosako Udalak gomendioarekiko bisioa

Tolosako udalak betidanik izan du ingurumenarekiko eta naturarekiko jarduera proaktiboa. Hala ere, aipatu behar da Pandemia garaian indar gehiagorekin azaleratu da betidanik herritarrek izan duten eremu berde eta naturalen beharra. Asko idatzi da azken boladan hiri eta herri handietan bizi garenok eta bereziki haurrek pairatzen duten natura defizitari buruz, eta honek eragiten dituen ondorio fisiko eta psikologikoei buruz.

Zer egingo du Tolosako Udalak?

M.1- Baratze-parkea indartzea. Iurramendiko Baratzeta Parkea dinamizatzen jarraitu eta hiri-baratzeak garatzeko laguntza eman.

M.2- Proiektu pedagogikoak sortzea naturari erreparatuz. Baso eskolarako espazioak egokitu. Eremu natural hauek baso eskolarako erabiltzen dira baina edozein pertsonak erabili ditzake. Eremu natural hauek zabaltzen eta mantentzen jarraituko da.

M.3- Baso naturalak. Tolosan ez dugu mendi publikorik, hori dela eta udalak baso lursailak erosten ahaleginduko da baso autoktonoak berreskuratzeko eta baso lursailen ondare bat izateko.

M.4- Lehendik dauden parkeak sustatzea eta optimizatzea. Tolosako eremu berdeen kudeaketa eta degradatutako gunek berreskuratzea, ondorengo kontzeptuak barneratuz: korridore ekologikoak, azpiegitura berdeak eta ekosistemen zerbitzuak.

M.5- Espazio berde berriak sortu. Degradatutako gunek berreskuratzea. Tolosan badira degradatuta

Inplikaturako sailak

Herritarrak eta Lurraldeako zerbitzuak.

Aurrekontua

M.2- Proiektu pedagogikoak sortzea naturari erreparatuz 30.000 €.

M.4- Parkeak eta lorategiak 200.000 €.

M.6- Biodibertsitate gunea 30.000 €.

Beste alde batetik, klima aldaketak eta biodibertsitatearen galerak ekarriko dizkigun ondorio kaltegarrietaz jabetzen hasiak gara. Ondorio hauen eragina arintzeko eta hauei egokitzeko beharrezkoa da gure ekosistemen osasuna eta dibertsitatea zaintzea eta areagotzea, ekosistema desberdinen arteko loturak bermatuz, horretarako korridore ekologikoak eta baso autoktonoak sortuz.

dauden eremuak, Zumardi txiki, Olarrain, San Esteban, Araxes ingurua...

M.6- Jolasaren bidez belaunaldien arteko topaketa sustatzea/Proiektu pedagogikoak sortzea natura kontuan hartuta. Biodibertsitate gunea: Adituen laguntzarekin Tolosako biodibertsitatea ezagutzeko. Ekimen hau indartu nahi dugu, jarduera intergenerazionala bihurtuz eta herritarrak saretuz.

M.7- Maskotekin egoteko gunek bereiztea, baita maskotarik gabeko lekuak eta maskotekin elkarrengaitzeko gunek ere. Gomendio honi erantzuteko egitasmo konkretu edo prebisorik ez dago une honetan, jada txakurrentzat existitzen diren espazioez gain. Horregatik gai aztertze konpromisoa hartzen da.

M.8- Tolosa Klima 2050 dokumentuan jasotako proposamenak aurrera eramateko konpromisoa. Batez ere, 4. puntuko Naturaren erresilientzia handitzea eta 7. puntuko Arriskuei aurre hartzea.

Epeak

2023 M.2- Proiektu pedagogikoak sortzea naturari erreparatuz.

2023 M.4- Parkeak eta lorategiak.

2023 M.6- Biodibertsitate gunea.

M

Gomendioaren 2. jarraipena

PROPOSAMENA BETETZEKO KONPROMISO-MAILA

KONPROMISOA BERRESTEN DA

Gomendioaren implementazioa

M.1- Baratze-parkea indartzea.

- Baratze parkeko lursailen ikuskapena

Lursail guztiak behar bezala zainduak direla bermatzeko jarraipena Baratze parkeko erabiltzaileekin elkarlanean ikuskapena egin da erabili gabe dauden sailak identifikatzeko eta abisu gutun bat bidali zaie. Beraz, lursail guztiak behar bezala zainduak direla bermatzeko jarraipena egin dugu.

- Furgobaratza zerbitzua

Furgobaratza zerbitzuari jarraipena eman zaio. Erreminta berriak erosi dira. Zenbait konponketa egiteko pendiente daude, adibidez, konpostaguneko oholtzak aldatzea.

M.2- Proiektu pedagogikoak sortzea naturari erreparatuz.

- Laskorain ikastolak erabiltzen duen baso eskola:
- Erremientak gordetzeko etxetxo bat eraiki da.
- Bertan egin zen urmaela hesitu egin da txakurrak sartzea ekiditeko eta ikasleek burutzen dituzten proiektuak behar bezala burutzeko.
- Bilguneak txukundu dira.
- Eremu horretako zuhaitzak ikuskatzen gabiltza egoera txarrean daudenak botatzeko eta arriskuak murrizteko.
- Panel batzuk egin ditugu praktika onen dekalogo batekin bertatik igarotzen direnek ikus dezaten hor proiektu pedagogiko bat burutzen dela eta jartzeko prest daude.
- Samanero ikastetxeak erabiltzen duen baso eskola:
- Zuhaitz eguna baliatuz, hainbat urki zuhaitz landatu dira bi helbururekin: itzala egitea egun eguzkitsuetan eta biodibertsitatea handitzea sustatzea.
- Eremua hesitutako partzela bat da, sarbide deserrosoa zuen, eta sarbidea egokitu egin da, baranda bat ipini da eta lurzorua egokitu da.
- Herrikideko ikasleek erabiltzen duten baso eskola (Elosegi parkea):
- Eremu malkartsua da eta bertan dauden zuhaitzak ikuskatzen ditugu arriskua murrizteko.
- Bertan dauden zuhaitzak identifikatzen dituzten txartelak ipini dira.
- Panel batzuk egin ditugu praktika onen dekalogo batekin bertatik igarotzen direnek ikus dezaten hor proiektu pedagogiko bat burutzen dela eta jartzeko prest daude.

M.3- Baso naturalak.

- Santa Lutziaako lursailak eta biomasa

Santa Lutzia inguruan 20 hektarea inguruko lursaila udalaren jabetzakoa da. Inguru horretan lursail berriak erostea aurreikusten da. Eremu horren kudeaketa plangintza bat egin nahiko genuke klima aldaketari aurre egiteko eta energia biomasa moduan ekoizteko aukerak aztertuz.

M.4- Lehendik dauden parkeak sustatzea eta optimizatzea.

Lorazaintza zerbitzua kontratatze lizitazio berria prestatu da. Hau prestatzeko, Orain Klimaren aholkularitza jaso da. Aholkularitza honen bidez lorazaintza zerbitzua hobetu nahi da, praktika egokiagoa, efizienteagoa, naturarekiko

Arduradun politikoa

M.2- M.6- Aitor Agirresarobe

M.4- M.8-Aitor Agirresarobe eta Ander Figuerido

Lan taldea

Jone Miner eta Amaia Otaño

errespetu handiagokoak burutzeko gune berdeak txukunago egon daitezten.

M.5- Espazio berde berriak sortu.

San Esteban eremua berroneratzea (HAPOaren aldeketa puntuala): Aurreko puntuarekin (M.4) lotuta, ingurumen inaktuaren azterketa bat egin da eta proiektua definitzerako orduan garrantzia eman zaie korridore ekologiko eta azpiegitura berdeei, besteak beste.

M.6- Jolasaren bidez belaunaldien arteko topaketa sustatzea/Proiektu pedagogikoak sortzea natura kontuan hartuta.

Biodibertsitate gunearen programazioa:

- Apirilak 17 | 18:00 | Antxon Bandres Txokoa | Liburuaren aurkezpena: Rutas para observar aves en Euskal Herria, Jose Maria Fernandez eta Jonathan Rubinesen eskutik.
- Apirilak 24 | 18:00 | Antxon Bandres Txokoa | Mintegia: Biodibertsitatearen gordatzaileak. Hazi-Bankua.
- Maiatzak 1 | 9:00 | Dama Berdea | Irteera: Leitzaran ibaiaren babestutako biotopo.
- Maiatzak 15 | 18:00 | Antxon Bandres Txokoa | Mintegia: Gipuzkoako anfibioak III.
- Maiatzak 29 | 18:00 | Antxon Bandres Txokoa | Ikastaroa: Ornitologiaren hastapenak (sarraskijaleak).
- Ekainak 5 | 18:00 | Antxon Bandres Txokoa | Mintegia: Orkideak.
- Ekainak 9 | 9:00 | Dama Berdea | Irteera: Aralar parke naturala. Ausa Gaztelu.

M.7- Maskotekin egoteko gunek bereiztea, baita maskotarik gabeko lekuak eta maskotekin elkarrengaitzeko gunek ere..

Gomendio honi erantzuteko egitasmo konkretu edo prebisorik ez dago une honetan, jada txakurrentzat existitzen diren espazioez gain. Horregatik gai aztertze konpromisoa hartzen da.

M.8- Tolosa Klima 2050 dokumentuan jasotako proposamenak aurrera eramateko konpromisoa.

- Mugikortasun plana
- Mugikortasun plana garatzeko lanean jarraitzen dugu. Belena patioan bizikletak aparkatzeko sistema aldatuko da, eta honen bidez, espazio berean bizikleta gehiago sartzeko aukera izango da.
- Tolosaldea lanbide institutuarekin elkarlanean mugikortasun jasangarria bultzatzeko aukerak aztertzen gabiltza.
- Tolosan energia komunitatearen sorrera sustatzeko parte-hartze prozesuaren proiektu bat lantzen gabiltza.
- Uzturpe kiroldegian ipini ziren plaka fotoboltaikoak martxan daude dagoeneko.
- URA agentziarekin bilera bat eskatu dugu eta erantzunaren zain gaude ibaiari lotutako hainbat gai jorratzeko, besteak beste, uholde arriskua, zaborra edo landaredia. Hiri hondakinen inguruan kanpaina bat prestatzen gabiltza, bereziki hondakinen sorrera murrizteko eta edukiontzia dauden gunean garbi mantentzeko.

Arduradun teknikoa

M.6- Aitor Agirresarobe

M.4- M.8-Aitor Agirresarobe eta Ander Figuerido

N

GOMENDIOAREN ERANTZUNA

Konfiantza instituzionala

N

Udalak modu orokorrean babesten du gomendioa eta berau betetzeko konpromisoa hartzen du Tolosan indarrean den ordenantza betez eta gomendioen inplementazioaren jarraipena egiteko aukera emanez herritarren batzarreko kideei eta herritarren parte hartzea ahalbidetuz gomendioen inplementaziorako aurreikusitako egitasmoen baitan.

▼ Tolosako Udalak gomendioarekiko bisioa

Herritarren beharriaz behar bezala erantzuteak eta herritarren bizi-kalitate arrazoizkoa bermatzeak ematen diote legitimazioa udalari erakunde gisa.

Era berean, udala herritarrek duen hurbileko administrazioa izanagatik, hurbiltasun hori indartu beharra dago eta horretarako beharrezkoak dira: gardentasuna sustatzea, publikitate aktiboa, herritarrek politika publikoen definizioan eta gauzapenean parte hartze zuzena izan dezaten parte hartze bideak eta tresnak garatzea, eta zerbitzu publikoen kalitatea bultzatzea, egiaztatze edo ebaluazio sistemen bitartez.

Tolosako Udaleko Gobernantza, Partaidetza eta

Gardentasunari buruzko Ordenantzak Tolosako Udalaren eta herritarren arteko harremanak eta parte hartzeko bideak arautzeko modu, bitarteko eta prozedurak zehazten ditu eta, horrenbestez, herritarrek ardatz dituen gobernantza ereduari sostengua ematen dion arautegia dugu.

Beraz, aipatu ordenantzaren betetzea da udalarekiko konfidantza sustatu eta indartzeko bide zuzenena.

Era berean, legea betez, Tolosako Udalak, urte hasieran dagokion urteari begira aurreikusten diren parte hartze prozesuak zerrendatu eta horietan parte hartzea bermatzeko konpromezua adierazten du, horren berri emanez.

▼ Zer egingo du Tolosako Udalak?

N.1- Gomendioen inplementazioan eta jarraipenean parte hartzea.

Tolosako Herritarren Batzarreko herritarrei gomendioen inplementazioaren jarraipenean inplikatzeko eta jarraipen Batzordeko kideekin batera jarduteko aukera emango zaie.

N.2- Gomendioen inplementazio parte hartzailea.

Tolosako Udalak urtero onartzen duen Parte Hartze Programaren baitan jasotako egitasmoen gain, eta Tolosako Udaleko Gobernantza, Partaidetza eta Gardentasunari buruzko Ordenantzaren jasotakoa betez beti ere, gomendioen inplementazioak ahalbidetzen duen heinean, onartu diren egitasmo guztietan herritarren parte hartzea bermatuko da.

▼ Inplikatzeko sailak

Herritarrek, Antolaketa eta Lurralde arloko sailak.

▶ Aurrekontua

▼ Epeak

N.1- Gomendioen inplementazioa eta jarraipenean parte hartzea

- Jarraipen Batzordea – 2023ko iraila
- Gomendioen inplementazioari jarraipena - 2023ko urria
- Jarraipen Batzordea – 2024ko iraila
- Gomendioen inplementazioari jarraipena - 2024ko urria

N.2- Gomendioen inplementazio parte hartzailea: Jarraia, egitasmo desberdinen exekuzioaren arabera.

N

Gomendioaren jarraipena

PROPOSAMENA BETETZEKO KONPROMISO-MAILA

KONPROMISOA BERRESTEN DA

▼ Gomendioaren inplementazioa

N.1- Gomendioen inplementazioan eta jarraipenean parte hartzea.

- A gomendioari dagokionez, Arkitektura inklusiboa, Irigarritasun Planaren eguneraketa modu parte hartzailean burutu da.
- 2024ko urtarrilaren 10ean hasi zen prozesua.
- 2024ko martxoaren 20an aurkeztu zen Diagnostikoa.
- 2024ko apirilaren 2an proposatutako ekintza nagusien berri eman zen. Une honetan ekintza plana erredaktatzen ari dira.
- Alde Zaharra berroneratzeko plan integralaren lanketa modu parte hartzailean aurrera eramaten ari da.

N.2- Gomendioen inplementazio parte hartzailea.

• Herri behatokia – Demokrazia deliberatiboaren metodologia (Zozketa, formakuntza, eztabaida eta deliberazioa) Tolosako Udalean txertatzeko modu iraunkorrean (Eskema erantsi)

• Decidim herritarren partaidetzarako plataforma - Berari esker, parte hartzeko guneak eratu ahal izango ditugu: ekimenak, batzarrek, prozesuak edo kontsultak. Eta, hauek osagai askoren bidez aberastu: aurrez aurreko topaketak, inkestak, proposamenak, bozketak, emaitzen jarraipenak, iruzkinak eta abar.

Software librea eta kode irekikoa, informazioaren gardentasuna, trazabilitatea eta osotasuna bermatzen ditu. Segurtasuna, pribatasuna eta konfidentzialtasuna bermatuz parte-hartzaile guztiei.

• Auzoen mahaia eta auzo-planak

- Auzoen mahaia: Auzoen garapen integral eta orekatua helburu duen parte-hartze, gogoeta eta lankidetzarako proiektua.

- Auzo-planak: Alde Zaharra berroneratzeko plan integrala.

▼ Arduradun politikoa

Josune Sanz

▼ Arduradun teknikoa

Garikoitz Lekuona

▼ Aurrekontua

Egitasmo konkretu bakoitzak bere aurrekontu propioa du.

• Hurrengo urratsak:

1. Tolosa eremutan antolatu, eremu bakoitzaren baitan auzo bilduz (2024ko uztaila).
2. Eremuetako eragileak identifikatu, eremuaren errealitatearen azterketa egin elkarlanean eta beharrik, erronkak eta giltzarriak identifikatzea eremuetako planak diseinatu eta garatzeko.
3. Udal aurrekontuak partaidetza bidez lantzerakoan, eremuen behar eta lehentasunak kontutan hartzea.

• Tolosako Parte hartze ekosistemaren azterketa - EHU

Tolosako Udalak azkeneko 15 urte hauetan aurrera eramandako parte hartze esperientzia ezberdinen kalitate demokratikoa aztertzea. Azterketa egiteko, udalaren egitasmo ezberdinen azterketaz gain, elkarriketak burutzen ari dira udal teknikari, ordezkari, herritar eta herri eragileekin. Eztabaida taldeak ere sortuko dira, bertan aipatu sektoreetako ordezkariak elkartuz.

• H1: Tolosako udalaren eskaintzen dituen partaidetza estrategien analisi deskriptiboa egitea.

• H2: Tolosako udalaren aurrera eramandako parte hartze estrategiak udal sistemaren funtzionamenduan izan duen eragina aztertzea.

• H3: Tolosako herritarren partaidetza prozesuaren perspektiba intersektionala kontuan hartu den aztertzea. Zein puntutaraino egon da genero perspektiba? Jatorria, klasea, kontuan hartu dira? zein puntutaraino?

• H4: Tolosako Udalaren egindako parte hartze prozesu horietan parte hartu ez dutenen hutsunea identifikatzea. Partehartze prozesuetan parte hartu ez duen jendea zein den eta zergatia identifikatzea nahi da. Horren aurrean udalaren estrategia edo modu berriak garatu ahal izateko aukera izan daiteke.

▼ Lan taldea

Garikoitz Lekuona

▼ Epeak

N.1- Gomendioen inplementazioa eta jarraipenean parte hartzea

- Jarraipen Batzordea – 2023ko iraila
- Gomendioen inplementazioari jarraipena - 2023ko azaroa
- Jarraipen Batzordea – 2024ko maiatza

N.2- Gomendioen inplementazio parte hartzailea: Jarraia, egitasmo desberdinen exekuzioaren arabera.